

Opłata pocztowa
wliczona w ryczałt

10 gr.

ABC

NOWINY CODZIENNE

10 gr.

Nr. 311

Warszawa, czwartek 29 października 1936 r.

Rok XI

Jednolity front młodzieży

Wczorajsze manifestacje akademickie

Wiece na Politechnice, S.G.G.W. i Uniwersytecie

Na Politechnice

Na Politechnice około godz. 11 rano odbył się wiec, na którym młodzież, zgromadzona w liczbie około 1000 osób, po wysłuchaniu przemówienia jednego ze studentów, uchwaliła rezolucję protestującą przeciwko wkraczaniu policji na teren wyższej uczelni. Młodzież stwierdza w rezolucji, że posiada silną wolę utrzymania spokoju na wyższych uczelniach, że temu jednolitemu dążeniu stało na przeszkodzie zachowanie się p. Bolesława Miklaszewskiego, że wreszcie dalszą prowokacją było wkrócenie policji. Młodzież żąda zwolnienia i umorzenia wszelkich dochodzeń wobec aresztowanych kolegów na S. G. H. oraz przywrócenia praw Koła Ekonomistów. Rezolucja została uchwalona jednogłośnie, po czym prezes Bratniej Pomocy, p. Mirosław Ostromecki udał się do

rektora, celem przedstawienia zawartych w niej postulatów. Młodzież postanowiła oczekiwać odpowiedzi na wysunięte żądania w gmachu uczelni. Po powrocie od rektora, prezes Bratniej Pomocy wyjaśnił, że rektor Politechniki udał się na konferencję rektorów z ministrem W. R. i O. P. Młodzież pozostaje w dalszym ciągu w gmachu Politechniki, oczekując odpowiedzi. O godz. 14-ej ogłoszona została odezwa rektorów, którą podajemy obok, zapowiadająca przyjęcie delegacji akademickiej przez p. premiera i ministra W. R. i O. P. Wobec tego młodzież postanowiła opuścić gmach Politechniki, dając tym dowód swojej woli utrzymania normalnego biegu spraw na wyższych uczelniach i zlecając swoim przedstawicielom dalsze pertraktacje.

Na Uniwersytecie

Na Uniwersytecie około godz. 10-ej przerywano wszystkie wykłady i usunięto Żydów z terenu uczelni. Usuwanie Żydów odbywało się na ogół spokojnie, jedynie paru, wznoszących prowokacyjne okrzyki, zostało lekko poburzone. O godz. 11-ej w audytorium „Maximum” odbył się wiec, który zgromadził przeszło 3000 młodzieży. Mówcy, omawiając wypadki na S. G. H., protestowali przeciwko wkraczaniu policji i usunięciu Koła Ekonomistów z terenu uczelni. Wiec uchwalił rezolucję protestującą przeciwko postępowaniu policji z żądaniem przywrócenia praw Koła Ekonomistów oraz zwolnienia aresztowanych. Przybyłemu na wiec prezesowi Bratniej Pomocy, p. Boczyńskiemu, wręczono uchwaloną rezolucję z prośbą o złożenie jej u rektora. Przedstawiciele młodzieży po powrocie od rektora zakomunikowali zebranym, że odpowiedź ogłoszona będzie za parę godzin. Młodzież postanowiła pozostać przez ten czas w gmachu uczelni. Przy bramach Uniwersytetu wystawiono

posterunki studenckie. Wśród młodzieży panował nastrój dość silnego podniecenia i całkowitej solidarności w walce o słuszne postulaty.

O godz. 15-ej, po ogłoszeniu odezwy rektorów i otrzymaniu wiadomości, że wszyscy aresztowani zostali zwolnieni, młodzież postanowiła opuścić gmach Uniwersytetu. Do zebranych przemówił p. Mossakowski, prezes Zw. Narodowego Polskiej Młodzieży Radykalnej oraz prezes

Bratniej Pomocy, który przemówienie swoje zakończył okrzykiem na cześć autonomii. Po od-

Na S.G.G.W.

W dniu wczorajszym młodzież akademicka we wszystkich uczelniach protestowała przeciwko naciśnięciu policji na teren S. G. H. Na S. G. G. W. do tłumnie zebranych studentów przemówił jeden z kolegów, proponując uchwalenie rezolucji w sprawie nienaruszalności terenu wyższych uczelni, przywróceniu praw Koła Ekonomistów i zwolnieniu aresztowanych w dniu przedwczorajszym kolegów z S. G. H. Gorąco oklaskiwaną rezolucję wręczono prezesowi „Bratniej Pomocy”, p. Tałaczowskiemu, który ją złożył na ręce rektora. W oczekiwaniu na odpowiedź młodzież pozostała w gmachu uczelni. Jego magnificencja p. rektor zwołał nadzwyczajne posiedzenie senatu akademickiego. Następnie z niektórymi z wyższych uczelni udał się do ministra W. R. i O. P. W czasie oczekiwania odpowiedzi rektora porządek utrzymywała wzorowo zorganizowana straż porządkowa, pilnując wyjść i strzegąc spokoju, tak aby nie wynikło żadne zajście. Po powrocie rektora wznowiono obrady senatu, po czym rektor doręczył przesłany „Bratniej Pomocy” oświadczenie podpisane przez rektorów wyższych uczelni.

Treść odezwy zakomunikował zgromadzonej młodzieży prezes „Bratniej Pomocy” p. Pałowski. Zgromadzoła młodzież stwierdzała, że obłąka władz akademickich, nie uważając jednak sprawy za całkowicie zlikwidowaną, na wezwanie prezesa opuściła okupowane gmachy uczelni.

Zawieszenie wykładow i aresztowania na SGH

W wyniku opróżniania przez policję gmachu SGH, około 60-ciu

śpiewaniu Hymnu Młodych i „Ro-ty” młodzież w całkowitym spokoju rozeszła się do domu.

studentów zostało aresztowanych, a bardzo wielu przytrzymano w komisariatach do wyjaśnienia. W dniu wczorajszym wykłady na SGH były zawieszane, wśród młodzieży panowało silne podniecenie.

Odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Senatu pod przewodnictwem rektora Bolesława Miklaszewskiego w sprawie wszczęcia ewentualnych dochodzeń dyscyplinarnych, jak również w sprawie okresu zawieszenia zajęć.

(Rektora SGGW prof. Miklaszewskiego nie należy identyfikować z osobą rektora S. G. H. noszącą to samo nazwisko. Przyp. red.)

JAK RDZA SIĘ PASTWI NAD TWARDEM ELAZEM
MÓŁ SZKODZI SUKNIOM, A PIJAWKA CIAŁU,
JAK ŻYD - WŁÓCZĘGA PRZESZTUKĘ BEPRAWI,
W CIAŁO SPOŁECZNE SIĘ I WŁOŚNIE,
NASZE BOGACTWA POŻRE I WZETRAWI.
POCHŁONIE WSZYSTKIE KRAJU POSIADŁOŚCIE.

Selastyan "Donow"
(Roxolania, 1600).

Odezwa rektorów

Wielając, że wyższe władze państwa w oszczędnej pre-miera i ministra W. R. i O. P. przyjmują delegację młodzieży akademickiej, co może się przyczynić do wyjaśnienia sytuacji, rektorzy trzech nauczelnich szkół akademickich ze strony oświadczają: 1) że wkraczanie władz bezpieczeństwa na tereny wyższych uczelni uważają za prawdziwie nieszczyście dla życia akademickiego, uczynią wszystko, aby do tego nie dopuścić i ufają, że uczelniach nie stanie się nic takiego, co by mogło takie wkrócenie uzasadnić, 2) że czynią starania w kierunku zwolnienia przez władze bezpieczeństwa wychowanków uczelni, 3) że nie wchodząc w sprawy wewnętrzne innych uczelni, uważają, że na terenie ich uczelni, działające w ramach ich przepisów stowarzyszenia będą mogły się swobodnie rozwijać i prowadzić swoją działalność.

Podpisali: Włodzimierz Antoniewicz, rektor Uniwersytetu Stefana Wyszyńskiego, Józef Zawadzki, rektor Politechniki Warszawskiej, Jan Miklaszewski, rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

Odczyt red. W. Zaleskiego

Dziś 29 października b. r. w lokalu Związku Izb i Organizacji Rolniczych, Kopernika 30 (I piętro) odbędzie się urzędowy sta-raniem Tow. młodych prawników przy wejściu. Początek o godz. 20-ej.

Na przedmieściach Madrytu Powstańcy atakują lotnisko Getafe Widać już mury stolicy

TOLEDO, 28. 10. — Koła wojskowe dochodzą do wniosku, że gen. Franco nie będzie zmuszony do użycia przy zdobywaniu Madrytu wszystkich stojących mu do dyspozycji czołgów i jednostek artyleryjskich. Wywiady bowiem lotnicze i słaby opór napoty-kany przez wojska powstańcze, wskazują na to, że dowództwo wojsk rządowych postanowiło sta-wić opór dopiero na przedmieściach stolicy. Nie jest również wykluczone, że oddziały frontu Samosierry i Guadarramy ruszą się dopiero wtedy z miejsca, gdy wojska powstańców wkroczą do stolicy.

Generalowi Franco przypisują zamiar wprowadzenia do Madrytu jedynie wojsk, pochodzących z

Maroka, aby uniknąć gwałtów i represyj, którychby się mogli przy wkraczaniu do miasta, pod wpływem namiętności politycznych, dopuścić powstańcy hiszpańscy.

Dni trwogi w Madrycie

SEWILLA, 28. 10. — Po osiągniętych dnia 27 b. m. przez powstańców sukcesach, zbliżyli się oni bezpośrednio do lotniska Getafe. Z pozycji wojsk powstańczych na tym odcinku dojrzeć można już gołym okiem morze domów stolicy.

Madryt bombardowany był wczoraj przez 7 samolotów powstańczych, które skoncentrowa-

ły atak swój na urządzenia dworcowe i gmachy publiczne. Znajdujące się w klasztorach El Escorial bezcenne dzieła sztuki, zostały przez oddziały rządowe wywiezione do Madrytu.

Sytuacja w Madrycie staje się coraz bardziej krytyczna. Ambasador sowiecki w Madrycie, Mojżesz Rosenberg zwrócił się do rządu sowieckiego z przedstawieniem krytycznego położenia miasta. Władze przystąpiły do ewakuowania ludności cywilnej z okręgu podstolecznego. Ze stolicy odchodzą codziennie transporty uciekinierów, przede wszystkim kobiet i dzieci, które uchodzą w kierunku Walencji. Z Madrytu samego donoszą o akcji terrorystycznej anarchistów. Akcja ta zaczyna wywoływać wzrastający sprzeciw wśród ludności madryckiej.

Lotnictwo narodowe bombarduje port Gijon, którego komunikację ze światem odcięto. Na froncie Granady narodowcy zajęli zamek Guadaga.

PARYŻ, 28. 10. — Hiszpański statek rządowy „Barcelona” opuścił dziś w nocy port marsylijski z 1500 ochotnikami, rekrutującymi się z obywateli różnych państw. Ochotnicy ci przydzieleni będą do oddziałów katalońskich. Pośród ochotników znajduje się wielu obywateli sowieckich. Jest także kilkudziesięciu Polaków.

Tonący brzytwy się chwyta

MADRYT, 28. 10. — Na wniosek premiera Largo Caballero rada ministrów uchwaliła dekret o mobilizacji mężczyzn w wieku do 45 lat. Postanowiono też zmilitaryzować całą obsługę sieci telefonicznej.

Pogoda na dziś

Dziś chmurno, z zanikającymi opadami, w górach i na Podkarpaciu. Po lekkich nocnych przymrozkach w ciągu dnia większe ocieplenie (do 12 st.). Stałące wiatry zachodnie i północno-

Makulatura

Prowadzimy obecnie na naszych łamach ankietę kupiecką. Ma ona wskazać drogi podniesienia polskiego handlu w stolicy.

Dotychczas podniesiono w ankiecie wiele momentów, wykazujących, na czym polega przewaga obcych elementów w handlu. Niżej podpisany zamierza też wziąć udział w ankiecie kupieckiej i wskazać na przykładzie, wziętym z życia, na czym polega potęga organizacji żydowskiej, dzierżącej w swych rękach większą część handlu na ziemiach Polski.

Pewien młody handlowiec postanowił wkroczyć do dziedziny handlu dotychczas całkowicie opanowanej przez Żydów, t. zn. do handlu makulaturą. Walka była trudna i po pewnym czasie musiał z niej częściowo zrezygnować, porzucając handel starymi gazetami. Z czasów jednak, gdy handlem tym zajmował się, wyniósł bardzo ciekawe doświadczenie.

Przed wszystkim przekonał

się, że stare gazety dzielone w handlu na dwie kategorie: „czyste” i antysemityczne. Makulatura „czysta”, to znaczy stare egzemplarze gazet żydowskich, sanacyjnych, socjalistycznych i t. p. sprzedawane są swobodnie do wszystkich ośrodków.

Natomiast handel makulaturą antysemityczną, t. j. starymi egzemplarzami gazet narodowych, poddany jest bardzo ścisłym ograniczeniom, przyjętym dobrowolnie przez kupców żydowskich, zapewne pod wpływem kahałów i t. p. O stare egzemplarze gazet narodowych sprzedawane są do opakowania towarów tylko sklepikom, położonym w żydowskich dzielnicach miasta, względnie sprzedawane na inne cele, jak np. do wyklejania ścian i t. p.

Ciekawa jest przyczyna takiego podziału. Oto chłop na wsi, czy nawet bezrobotny w mieście, nie życzycy sobie otrzymywania towarów zanakowa-

nych w czysty papier, woli o-trzymać starą gazetę, którą starannie przeczyta, dowiadując się spójnionych wiadomości ze świata i czerpiąc z za-tłuszczonego dziennika oświetle-nie wydarzeń politycznych.

Przez proste podzielenie makulatury na dwa rodzaje, kupcy żydowscy uzyskali potężne narzędzie wpływania na opinię publiczną, hamując dostęp starych egzemplarzy prasy narodowej do najbied-niejszej ludności wiejskiej.

z młody handlowiec przez pomyłkę dostarczył raz pododbiorcy żydowskiemu paczkę jakiegoś pisma narodowego w transporcie makulatury, która miała być „czysta”.

Żyd nie zauważył tej pomyłki i dostarczył do wiejskiego sklepiku paczkę z antysemitycznymi gazetami. Fakt ten natychmiast opisany był w prasie żydowskiej, przy czym rzu-cano gromy potępienia na żydowskiego handlarza makula-

turą, który dopuścił się takiego przeoczenia.

Taka pomyślność, o której nie mieliśmy pojęcia my, ludzie zajmujący się dziennikarstwem, a więc ludźmi, którzy orientują się także w zagadnieniu handlu „makulaturą”, jest doprawdy imponująca.

Świadczy to o tym, jak dalece zwariła, dobrze przemysł-słana i energicznie działająca organizacja gospodarcza posiadają żyć. A cóż my, ludzie my tej organizacji przeciwsta-wić? Możemy bardzo wiele, przeciwstawiać mało. Dopiero w ostatnich latach podjął swą działalność Związek Polski. Zapowiada się ona świetnie. Oby tylko całe społeczeństwo wszelkimi siłami ją poparło, unikając rozbijania wysiłków, zmierzających ku jednemu celowi. Nie ma tu miejsca na żadne osobiste ambicje, żadne chytre gierki, a jest bardzo dużo miejsca na realną pracę.

W Z

Nagroda literacka przyznana J. Sztaudingerowi

POZNAN 28.10. (PAT) Wczoraj wieczorem odbyło się w Pałacu Działyńskich posiedzenie sądu konkursowego nagrody literackiej Związku zawodowego literatów polskich w Poznaniu. W skład komitetu wchodził: prof. Pollak, prof. Rudnicki, prof. Sobieski, red. Witold Noskowski i red. Antoni Kawczyński. Nagrodę przyznano p. Janowi Sztaudingerowi za

„Kontreczki śnieżne”

Trybuna przyjaciół i przeciwników

Polska Doktryna Monroe

W polityce zagranicznej — jak i we wszystkich innych dziedzinach życia narodowego — są pewne imperdabilności, których w żadnym wypadku naruszyć nie wolno. Od zwykłych twierdzeń politycznych różnią się one tym, że nie są to sady o środkach prowadzących do pewnych celów, ale ogólnie obowiązujące bezwzględne normy działania. Drugą zaś cechą imperdabilności jest powszechność ich uznania wśród myślicieli i opinii narodowych. Praca nad sformulowaniem tych zasad nie jest też właściwie pracą twórczą, lecz raczej podchwyceniem pewnych podstaw oficjalnej polityki państwa z jednej strony, głębokich fibrów narodowej opinii publicznej z drugiej. Pozornie niekiedy oddalone — oba te bieguny nie tracą właściwie nigdy bliskiego ze sobą kontaktu psychicznego. W jakiej mierze uda się nam taką polską doktrynę sformułować w następujących trzech paragrafach — to już oceni sam czytelnik.

Polska nie jest korytarzem

§ 1. Rzeczypospolita Polska nie może w żadnym wypadku zgodzić się na przemarsz wojsk niemieckich lub rosyjskich przez swe terytorium.

Powyższy pierwszy punkt polskiej doktryny Monroe był jednym z tych nielicznych haseł, które wygłoszone przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych znalazły pełny odzew wśród narodu. Uzasadnienie jego jest zbyt jasne i oczywiste, abyśmy potrzebowali się tu nim zajmować. Jeżeli Polska została uwolniona z pod panowania rosyjskiego przede wszystkim z powodu przemarszu wojsk

niemieckich w 1915 roku, to dzięki odzyskaniu niepodległości rzecz, która w okresie niewoli mogła być korzystna, dziś jest już nie do pomyślenia. Nawet przemarsz i pobyt w Polsce wojsk tak zdecydowanie sojuszniczych, jak armia francuska w okresie Napoleona I, czarnymi zgłoskami zapisał się w naszych dziejach.

Sami najlepszą gwarancją

§ 2. Rzeczypospolita Polska nie może w żadnym wypadku zawdzięczać integralności swych granic pomocy jednego ze swych sąsiadów.

Był niestety taki okres w dziejach Polski, w którym całość granic Rzeczypospolitej opierała się na pomocy ze strony sąsiadów. Mamy tu na myśli epokę ciągnącą się od pierwszego rozbioru aż do początków sejmku czteroletniego. Faktyczna obrona granic polskich przez Rosję w okresie prokonsulatu Stackelberga, wobec nieustającego imperializmu pruskiego, musiała z konieczności przyczynić się do ciągłego utrzymywania Polski pod opieką rosyjską. O ileby w naszych czasach Rzeczypospolita zawdzięczała znów swoją całość opiece czy gwarancji jednego ze swych sąsiadów, należałoby się spodziewać szybkiego powrotu do stanu ówczesnego i dlatego tego rodzaju ewentualność nie może być przez nas w żadnym wypadku brana w rachubę.

Obrona małych narodów

§ 3. Pochłonięcie przez większe imperiały małych państw, względnie narodów bezpieczeństwa, leżących w sferze naszego zainteresowania, jest sprzeczne z interesem Rzeczypospolitej.

Jest rzeczą najzupełniej oczy-

wistą, że w interesie państwa polskiego leży obrona państw małych i narodów ujarzmionych przeciw wielkim imperializmom. Aczkolwiek również w interesie Europy i pokoju leży oparcie państw na zdrowych podstawach narodowych, to jednak nie może tu chodzić o żadną donkiszoterię polityczną, lecz o interes polski.

(Bunt Młodych, Franciszek Czerwinski, „Polska Doktryna Monroe“).

OKAZJA!

za 1 kilogram:

noży wieprzowe świeże zł. 0.45
kości wieprzowe i wołowe „ 0.50
od 0.10 do „ 0.60
siekanki wieprzowe „ 0.60
wątrobki wieprzowe „ 1.20
— kiełbasa litewska sucha „ 2.40

OKAZJA!

lebki wieprzowe zł. 0.65
schaby wieprzowe „ 1.60
mięso wieprzowe „ 1.40
firmowa kiełbasa czosnkowa „ 1.50
kiełbasa wiejska sucha „ 2.20
— kiełbasa litewska sucha „ 2.40

SKLEPY: Bacon Export Gniezno S. A., Warszawa, Wolska 7 oraz „Rokles“ Sp. z o. o., Marszałkowska 88.

Zydzi i świat zbrodni

Przymierze, trwające po przez wieki

W pierwszej połowie października odbył się w Berlinie zjazd profesorów - prawników, członków partii narodowo - socjalistycznej. Wygłoszono szereg referatów pod ogólnym tytułem: „Żydostwo w świetle nauk prawnych“. Obecnie „Tygodnik Prawniczy“ drukuje szereg artykułów p. t. „Wyzwolenie od żydostwa“, w których przytacza fragmenty z poszczególnych referatów. Najciekawszy, to odczyt dr. von Lehra p. t. „Żydostwo i świat zbrodni“.

Autor referatu dowodzi, że dzieje żydostwa w Niemczech i we wszystkich krajach Europy są ściśle związane z dziejami zbro-

ni. Szczególnie około r. 1800 wpływ żydowski w świecie zbrodniowym doszedł do zenitu. Po całych Niemczech krążyły żydowskie bandy zbrojeczne, liczące po 50 do 100 osób. Natomiast następne pokolenie żydów obrało łatwiejszy i bezpieczniejszy rodzaj zbrodni. Po przez spekulację i oszustwa giełdowe do marksistowskich organizacji ekspropriacyjnych.

Wreszcie dr. von Lehr dowodzi, że wszystkie zmiany w kodeksach karnych, idące po linii złagodzenia kar dla przestępców, wynikają z solidarności, do jakiej poczuwają się żydzi ze światem przestępczym.

Przepisy o mleku ogłoszone

Jak mają wyglądać mleczarnie?

W wczorajszym Dzienniku Ustaw ogłoszono rozporządzenie min. rolnictwa o zakładach mleczarskich, normujące warunki, jakim urządzenie tych zakładów winno odpowiadać ze względu na wymogi higieny.

I tak więc zlewnie mleka muszą posiadać co najmniej dwa pomieszczenia i być zaopatrzone w wagę lub miernik do określania ilości odbieranego mleka oraz w urządzenia do określania jego jakości i w urządzenia do oczyszczania mleka i jego przechowywania — i to w odpowiedniej wielkości, by podobać całemu obro-

wi mlekiem. Podobne przepisy wydano co do mleczarni, śmietan, masła, maślarni i serowni.

Rozporządzenie określa również zakres przygotowania zawodowego, jakie powinni posiadać kierownicy techniczni rozmaitych zakładów mleczarskich.

Ogłoszone równocześnie drugie rozporządzenie tegoż ministerstwa dotyczy standaryzacji masła eksportowego.

Oba rozporządzenia wchodzić w życie od 1 listopada b. r.

Urzędnik magistratu łódzkiego przed sądem

Przed sądem okręgowym w Łodzi rozpoczął się proces, w którym jako oskarżony występuje urzędnik Zarządu Miejskiego w Łodzi oraz redaktor odpowiedzialny „Tygodnia Robotnika“, Zbigniew Mitzner. W tej sprawie powołano 60 świadków, w tym większość stanowią wyżsi urzędnicy miejscy oraz pracownicy organizacji społecznych. Proces ma wybitnie tło polityczne.

Rozrzucił pieniądze na ulicach Torunia

W Toruniu, na ul. Chelmińskiej, zjawił się jakiś młody mężczyzna, który swoim zachowaniem wywołał zbiegowisko. Okazało się, że jest to umysłowo chory, którego policja odstawiła do wydziału opieki społecznej magistratu. Tam obłąkany wyrwał się policjantom i wybiegłszy na dziedziniec, począł rozrzucić pieniądze, wolał: „Przez pieniądze szatan mnie opętał“. Szaleńca, który rozrzucił 130 zł, z trudem opanowano i odstawiono do szpitala.

M'CHAŁ WSZERAD

31)

PANI PREZES i S-KA

Powieść obyczajowa

Zabrzmiał ostry, zacięty głos Polaczkówny.

— Nie.

Krówko omal, że się nie schwycił za głowę. Nie zrozumiał. Więc prosi o głos. Wstaje. Patrzy. Wszystkie oczy zwrócone na niego. Gwałtowne poty. Co za piękny świat!

— Ja przepraszam... ale ja sędzę, że panie, to jest, chciałem powiedzieć obywatelki powinny jakoś... jakoś... załagodzić cały spór... — Nie mógł się zdobyć na kategorię: „pogodzić“ a tylko na „załagodzić“.

— Mów pan głośniej, bo nie słyszę! — oczywiście pułkownikowa.

Krówko zbliżył jeszcze bardziej. Pułkownikowej Mrówkowej bał się gorzej niż diabła, gorzej niż dyrektora.

Pogodzone się wreszcie. Po czym przystąpiono do dalszych licznych punktów zebrania.

Najwięcej zastrzeżeń wzbudził projekt przemarszu urzędników wieczorem, poprzedzającym obchód dnia, z pochodniami w rękę na Plac Marszałka Piłsudskiego.

— Dlaczego z pochodniami? — zapytywano.

— A bo — pośpieszyła z wyjaśnieniami Polaczkówna — według badań „Instytutu Wzbudzania Racjonalnego Entuzjazmu“ pochodnie są w Niemczech jedną z tajemnic energii narodowej.

— Ach! — zgodzono się.

Dobiegała siódma, a ponieważ Grywlewiczowa miała

jeszcze dzisiaj stylowy bal u ministrów, gdzie zapowiedziała przybycie w kostiumie berżerki z mężem Grywlewiczem — markizem, więc zaniknęła posiedzenie.

— Znów tyle spraw niezadowolonych... — Polaczkówna konstatuje w duszy i zbiera wolno papiery ze stołu.

— Obywatelu — mówi do Krówki — pan dzisiaj postąpił jak prawdziwy mężczyzna, — głos ciepły. Krówko topnieje. — Gdyby obywatel mógł mi poświęcić chwilę czasu, omówilibyśmy jedną sprawę... — Polaczkówna jest w tej chwili pokorna, bardzo pokorna.

— Panie magistrze! — przerywa Aniołkówna — pan mnie odprowadzi. Nieprawdaż? — spojrzała na Polaczkównę wyzywająco. Polaczkówna wściekała.

— Chciałbym... chciałbym... ja bardzo przepraszam... — ale nie mogę, naprawdę nie mogę... usze jechać do ministrów na bal stylowy, taki wzniosły cel... — usprawiedliwia się — będzie zapewne zbiórka na głodnych z Annapola... przepraszam... jeszcze się muszę przebrać...

— Pewno też za markiza... — tklwie mówi Polaczkówna.

— Chciałam to samo powiedzieć... — dorzuca spiesźnie Aniołkówna.

— Nie... Nie... będę przebrany za baranka berżerki prezowej Grywlewiczowej. We wstążkach dzwoneczek i szyl...

— To... to... nie patrz na niego z achwytem. — Piękne... — całuje jej w rękę. W tej chwili czuje, że mu pękła podwiązka związana sznurkiem. Twarz w ponsach, poty i tym podobne objawy. Jak zwykle.

XVII.

Lola siedzi w domu i nie chce, by dzisiejszego popołudnia ktokolwiek do niej przychodził, oprócz...

Tymczasem dzwonek. Wchodzi Irka.

— Cóż Lolka?...

Młody sztab komunistyczny przed sądem

Burzliwa przeszłość Nowotki

W sądzie okręgowym rozpoczął się wczoraj proces 9-ciu młodych komunistów, wybitnych członków komunistycznej partii polskiej, oskarżonych o wszechstronną działalność wywrotową, zwłaszcza na terenie stolicy. Głównym oskarżonym jest Marceli Nowotka, sekretarz egzekutywy centralnego komitetu wykonawczego K. P. P. Prócz niego na ławie oskarżonych zasiadają osoby o tak sympatycznych nazwiskach jak: Ryfka Minkendorf, Perla Gradel, Rachmil

Fuks, Salomon Wachtel. Są to wszyscy ludzie młodzi.

Główny oskarżony Nowotka ma za sobą bujną przeszłość, poświęconą działalności komunistycznej. Jako 18-letni chłopak uciekł w r. 1918, bezpośrednio po przewrocie bolszewickim, do Rosji Sowieckiej, wstąpił tam do armii czerwonej i brał udział czynny w wojnie polsko-bolszewickiej w r. 1920—1921 po stronie Sowieców. Po zawarciu pokoju, przeszedłszy odpowiednie wykształcenie, przekradł się nielegalnie przez zieloną granicę i w Polsce przystąpił do ożywionej akcji wywrotowej, głównie na terenie Zagłębia Dąbrowskiego w Kaliskim. Za tę działalność spotkał go już wyrok skazujący — 4 lat więzienia, po którym wykonaniu Nowotka jednakże w dalszym ciągu działał, wcho-

dząc ostatnio w skład najwyższej władzy komunistycznej partii polskiej, t. zw. ścisłej egzekutywy C. K. W.

Podczas aresztowań, które poprzedziły wczorajszy proces, wśród mnóstwa ujawnionej literatury komunistycznej i obciążającej cego wszystkich oskarżonych materiału, znaleziono również ciekawe instrukcje, dotyczące działalności referatu antypepowskiego, utworzonego przez komunistów. Ponad to obszerną korespondencję z ligą obrony człowieka i obywatela ze znaną ekspozycją komunistyczną.

Rozprawa, w której oskarżenie popiera nowomianowany prokurator do spraw politycznych, Piotrowski, a obronę wnoszą 7-miu adwokatów wiadomej narodowości, zapowiada na 2 dni.

Kowalewo uniemożliwia żydom przybywanie na jarmarki

Rada miejska m. Kowalewa pod przewodnictwem burmistrza Kosseka, przy udziale 10 radnych, uchwaliła, że jarmarki kramne w Kowalewie odbywać się będą w każdą pierwszą sobotę po 1 marca i listopada każdego roku, celem uniemożliwienia przybywania na jarmarki żydom. Ponad to rada miejska zgodziła się na uchwałę zarządu miejskiego, że wszystkie miejsca postojowe na rynku odstąpione zostaną Słow. Kupców Chrześcijańskich, które będzie odprowadzać te miejsca tylko chrześcijanom.

Wilki porywają owce

W powiecie dziśnieńskim w lasach państwowych, łączących się z puszcą hołubińską, pojawiły się wilki. We wsi Wiercieje, gm. porpielskiej, wilki podeszły pod wieś i porwały 2 owce.

Kowalewo nie może być wyjątkiem. Inne miasta powinny jak najszybciej pójść w jego ślady.

Wykopaliska

Rolnik p. Kuna w Godzietowach znalazł na swoich polach ślady starych grobów z szeregiem drobnych przedmiotów z kamienia i metalu. Zawiadomione o odkryciu władze, wydelegowały na miejsce p. dr. Karpińską z oddziału prehistorycznego Muzeum Wielkopolskiego w Poznaniu. Groby okazały się pozostałościami z cmentarzyska t. zw. „halszackiego“ i pochodzą z I-go okresu żelaznego, z lat 500 do 800 przed narodzeniem Chrystusa.

Starosta Czubiński zwiędził ciekawe wykopalisko cmentarne znajdujące się na gruncie gospodarza p. Orzela w Kłosowicach powiatu tuł. Wykopane urny według twierdzenia rzeczoznawców obliczają na 2500 lat. Sprawą zajęły się odpowiednie czynniki z Poznania.

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 287.20, Berlin (sprzedaż 212.78, kupno 211.94), Bruksela 89.45, Gdańsk (sprzedaż 100.20, kupno 99.80), Kopenhaga (sprzedaż 116.24, kupno 115.66), Hel singfors 11.46, Londyn 25.98, Nowy Jork (sprzedaż 5.32½, kupno 5.32¼, Nowy Jork (kabel) 5.31½, Oslo (sprzedaż 130.88, kupno 130.20), Paryż 24.72, Praga 18.80, Sztokholm 133.90, Zurych 122.05.

Papiery procentowe: 7% poz. stabilizacyjna 480.00 (500 dol. 483.00, kupon bież. od 1.000 dol. 18.06 zł, 3% poz. prem. inwest. I-iej em. 68.60, II-iej em. 69.00; 3% poz. prem. inwestycyjna seria II-iej em. 88.00, 4% państw. poz. prem. dolar. 47.50 — 47.00, 5% poz. konwers. 53.60, 6% poz. dolar. 76.88 — 76.75 (w proc.), 5% poz. kolej. konwers. 52.00, 8% L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. (drobne) 92.00 (w proc.); 4½ proc. L. Z. ziemskie seria V-ta 49.50 — 49.25, 4½% L. Z. Pozn. ziemstwa kred. seria K. 45.75, 4½% L. Z. Pozn. ziemstwa kred. seria L. 44.00 — 44.25, 5% L. Z. m. Warszawy (1933 r.) 56.00 — 55.75 — 56.00 (drobne) 56.25, 6% oblig. m. Warszawy 6 em. 58.00, 8 i 9 em. 56.00.

Akcje: B. Polski 111.50, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 32.00; Węgiel 17.25, Lilpop 15.25 — 15.45 — 15.40, Starachowice 37.00.

W obrocie prywatnych 4% poz. konsolidacyjna (grubsze) 51.50, (dro-

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenvica jednolita 26.50 — 28.00, zbierana 26.25 — 25.75, żyto eksportowe bez obrotów żyto I st. 17.25 — 19.00, II st. 17.75 — 18.25, owies eksportowy 16.65 — 17.50, owies I st. 17.00 — 17.50, II st. 16.50 — 17.00, jęczmień browarny 26.50 — 27.50, I st. 22.50 — 23.00, II st. 21.75 — 22.25, III st. 21.00 — 21.25, groch polny 20.50 — 21.50, groch Victoria 27.00 — 30.00, wyka 19.50 — 20.50, peluska 21.00 — 22.00, łubin niebieski 9.65 — 9.25, łubin żółty 13.00 — 13.50, rzepak zimowy i letni 45.50 — 46.50, mąka pszenna I gat. 37.50 — 44.00, II gat. 30.00 — 38.00, mąka żytnia I gat. 26.50 — 29.00, II gat. 30.35 — 32.25, otręby pszenne 12.50 — 14.00, żytnie 12.25 — 12.75, śmieć lniane 37.50 — 38.50, kończyzna czerw. b. kan. 90.00 — 105.00, kończyzna czerw. b. kan. o czyst. 97% 120.00 — 130.00, kuchen lniane 20.50 — 21.50, ziemniaki jadalne 3.75 — 4.25 zł.

Ogólny obrót 3.560 ton. Żyto 1.304, Uspokojenie spokojne.

— Nic. Siadaj.

— Widzę, że się wystroiła. Idziesz gdzie wieczorem?

— „Wystroiła“... — odpowiada wymijająco. — W tę sukienkę, którą wciągnę i wciągnę... — machnęła ręką — już mnie ona pali. Wstydę się już doprawdy w niej na oczy pokazywać.

Siedzi na tapczanie. Głowa podparta na rękach. Łokcie na kolanach. Irka przygląda jej się z uwagą.

— Długo, Lolka utleniłaś głowę. Miałas takie ładne ciemne włosy?

— A teraz brzydkie?

— Ładne. I jest ci w nich do twarzy.

— Widzisz!

Rozmowa rwie się. Czas się dłuży. Lola jest wprost bezsilna, a chce, by Irka wyszła jaknajprędzej. Zdenerwowana podchodzi do szczyby i poczyną wystukiwać palcami jakiś takt.

Dzwonek. Lola robi się biała. Ale jeszcze chyba nie on. Dopiero przecież szósta.

Major!

Radaby mu była zawsze, ale nie dzisiaj. Zwłaszcza, gdy jest Irka. Mimo to robi jaknajbardziej uprzejmy wyraz twarzy.

— A to mam szczęście! — mówi major od progu — zawsze obydwie przyjaciółki.

„Ma szczęście!“ — myśli równocześnie i jedna i druga, ale obydwie przyjacielki.

— Teraz to już naprawdę pójdą z paniami potańczyć. Przed tym mi się nie udało, ale teraz Pani jest już nawet ubrana. Czy się gdzie nie wybieramy? — pyta mrużąc znacząco oko?

— Nie — kłamię Lola. — Tylko przymierzalam suknię.

(D. c. n.)

Polemika

I nie doczekał się

„Głos Narodu” pisząc o spadku po braciach Jędrzejewiczach, podkreśla konieczność dania szkole określonego ideału wychowawczego:

„Tymczasem szkoła polska na gwałt potrzebuje ideału wychowawczego. Nauczyciel musi wiedzieć, ku czemu, ku jakim celom, ma prowadzić duszę młodzieży, jakimi ideałami ją zapalać. Tę naukę nauczycielstwo nie wie! I nie może wiedzieć! Z bardzo prostej przyczyny!

Wszystko mu powiedziano, — kazano mu wysłuchiwać setek referatów, — zapchano biblioteki szkolne mnóstwem broszur pedagogicznych — odbierano nauczycielowi wakacje i święta, by go ciągnąć na różne kursy; ale na żadnym z tych kursów nie wyłożono mu i nie powiedziano, jaki ma być stosunek szkoły do najważniejszego, wiecznego, systemu wychowawczego: do chrześcijaństwa. W każdym uczciwym wychowawcy tkwi przywiązanie do chrześcijaństwa, jako systemu wychowawczego. Każdy uczywy wychowawca oczekiwał od swej władzy jakiegoś związania chrześcijaństwa z systemem wychowania. I nie doczekał się. Nie trzeba się więc po tym wszystkim dziwić, że nauczyciel nie wie, na czym polega ideał wychowawczy polskiej szkoły.

Oto więc pierwszy postulat: — związanie ideału wychowawczy szkoły z chrześcijaństwem. Jest to najdelikatniejsze ujęcie problemu, o którym pisaliśmy!”

Spełnienie tych postulatów jest konieczne, gdyż od tego zależy przyszłość narodu.

O jasny program

Omawiając ostatnie zajęcia na wyższych uczelniach, „Dziennik Poznański” pisze:

„Zakazy bójek i ich przeciwdziałanie — zgoda, tego bardzo potrzeba. Nie ma wśród ludzi rozsądnych ani jednego, który pochwaliby niekulturalne wybryki. Równocześnie jednak potrzeba wielkiego, jasnego programu, któryby odpowiadał nastrojom antysemitki społeczeństwa. Z tym to gorzej. Bo program ten nie może być ani partyjny, ani zbyt szczupły. Musi ująć i dziedzinę kulturalną i dziedzinę gospodarczą. Co zaś najważniejsze, że nie może być pobożnym życzeniem tylko społeczeństwa, lecz stać się musi miernikiem postępowania rządu.”

Tylko społeczeństwo musi być przekonane, że program nie jest „na niby”, ale na prawdę.

Polacy mostki postawili

„Kurier Wileński” przytacza taką przegodę:

„Lecz przede wszystkim chodzi o na prawdę rzetelne zatroszczenie się o sprawy gospodarcze. Co zwiąże ludność miejscową z Polską? — Tylko widomy dowód głębokiej o nią troski. Pozwólcie przytoczyć taki przykład:

Jechałem rowerem w Brastawskim po straszliwej drodze. Głina rozmokła w czasie deszczu, zasłaniała w grude. Zajechałem do jakiejś chaty na mleko. Dla zagajenia rozmowy wspominałem, że droga nie tęga.

Chłop odpowiada, że teraz już nie najgorzej. Ze wprawdzie wiosną komunikacja kolowa ustaje, ale konno można zawsze do miasteczka dojechać. Przed wojną było to możliwe: w czas roztopów z domu nosa nie wysadzisz, utopiłbyś się jak nie.

— Co się zmieniło?

— Polacy mostki postawili. Polacy na tej fatalnej drodze „mostki postawili”. I to w umyśle chłopca zostało, to pamięta, to wiąże go z Polską. Małe drewniane mostki i rowy przy drodze. Przecie ten chłop nakreślił cały program naszej polityki narodowościowej!”

Troska o interesy ludności musi znajdować swój wyraz na tle jasnej koncepcji zorganizowania nowego życia w Polsce. Tym, którzy dziś Polakami nie są, trzeba dać wielki ideał nowego życia.

„Uczony goj” zadowolony

„Uczony goj” p. Kazimierz Czapliński z uznaniem wita oświadczenie min. Świętosławskiego o ostatnich wypadkach na wyższych uczelniach. Pisz on tak:

„Słusznie, bardzo słusznie! Witamy z uznaniem ten głos rozumu. Jedynie następ o „społeczeństwo” brzmi niezbyt przekonująco w ustach „sanacyjnego” ministra, skoro „sanacja” czyniła w ostatnich latach wszystko, aby właśnie społeczeństwo doprowadzić do stanu bierności i nieodpowiedzialności; aby nie mogło przemówić swym własnym, naturalnym, szczerym i samowolnym głosem!”

Jakże łatwo pogodzić się p. Czaplińskiemu z t. zw. sanatoriami. Wystarczy bronić żydów i dać możliwość wypowiedzenia się „uczonym gojom”.

Prostujemy omyłkę

We wczorajszym sprawozdaniu z przebiegu ankiety „ABC” ukazał się błąd zecera, który zniekształcił sens początku ankiety. Uwagi zanotowane na początku wczorajszej ankiety pochodzą nie od Redakcji, lecz od p. L. Kr., którego podpis opuszczono.

Rządy anarchistów

PARYŻ, 28. 10. (tel. wł.). Żołnierze i milicjanci na froncie aragońskim ogłosili Aragonię państwem „anarchistycznym”. Na czele rządu aragońskiego stanął anarchista, Joachim Lluís.

„Sanacja” po niemiecku

Trzecia mniejszość na Śląsku Opolskim

Nasz korespondent w Gliwicach

Gliwice, w październiku. Oprócz mniejszości polskiej, żydowskiej na Opolszczyźnie istnieje trzecia mniejszość: „mniejszość niemiecka”. Tą mniejszość tworzą prawdziwi Niemcy, którzy do szerokich mas społecznych Śląska Opolskiego mają się tak, jak „sanacja” do zasadniczego członku Narodu Polskiego. To jest administracja, to kapitałisci, wielcy właściciele ziemscy itp. Robotnik, chłop malorolny, to ludność autochtoniczna, polska, podmałowana w swoim sposobie bycia, obyczajami i mową tych „kulturträgerów”. Przyszli oni jeszcze dawno przed wiekami z „kresów zachodnich” państwa niemieckiego i reprezentują kondotierski typ umysłowości, ustosunkowującej się do wszelkich zagadnień i zdarzeń poprzez pryzmat własnych interesów.

Siódme niebo

W Gliwicach mam sposobność z bliska oglądać obrazy, charakteryzujące dosadnie ten typ. Pierwszy mój postój odbywam w „Hans Oberschlesien”. Gigantyczny dom o rekordowych rozmiarach w tym mieście. Pod dach wybudowały go osoby prywatne. Dzisiaj stanowi własność miejską. Jakies ciemne malwersacje miały miejsce w związku z tą budową. Pójętkiem opowiadane ploteczki świadczą, że i w Niemczech dzieje się oszustwa. W tym to gmachu mieści się dzisiaj i kawiarnia i kabaret, o czym wiedzą wszyscy w mieście, i urzędy, o czym już nie wszyscy wiedzą. Tutaj grupuje się finansowa potęga Gliwic. Jeśli zdarzy się przypadek kłótni z kłótnią, to z tej grupy kondotierów opowiada o tym, jak by był zwiędził co najwyższe siódme niebo. Zbliżone do tego zjawisko można zaobserwować w „Jadzi”, gdzie t. zw. „lepsze lokale” są dostępne prawie wyłącznie dla żydów. A polska ludność jedynie żywi się bajkami z tysiąca i jednej nocy o dziwach tych „domów”.

Hitler uratował Europę

Znalazłem się w gronie o klasycznych okazach z tej sfery. Prawie zbędny jest dodawać, że ich umysł oślepiony jest geniuszem Hitlera. Na marginesie ostatecznej Norymbergi słyszę sensacyjną wiadomość, że zylismy w Europie w przeddzień nowej zawieruchy wojennej. Bolszewizm już wyruszał na podobój zachodniej Europy. Tylko Hitler swoją cudotwórczą mową zażegnał to

niebezpieczeństwo w ostatniej chwili i w ten sposób uratował Europę.

Do naszego towarzystwa dołącza się młody człowiek w mundurze wojskowym. Wita się z sztywną grzecznością, jak zresztą powinien każdy w mundurze. Trzaska obcasami.

Co mówi oficer?

Zabiera wkrótce głos ten niebieskooki, wysokoczoły, smukły nordyk. Oczywiście o „Walo-

nach”, o służbie wojskowej odtąd rozmowa już nieprzerwanie toczy się na ten temat. Ze względu na dwuznaczność wyrażenia, trudno ją tu powtórzyć. Wspomnę tylko, że kobiety z lubością wśluchiwały się, zwłaszcza w te epizody toczącej się rozmowy, które choćby tylko lekko potrącały o erotyzm. Z pozowaną pruderią stawiały „merytoryczne” pytania w kwestii tego, że tak powiem — „problemu Pokusa”. Poza tym interesował każdą jeszcze awans i

jego finansowe korzyści. Zastanawiałem się, czy w innych krajach podobnie zapatrują się na wojsko? Gdy napróżno starałem się w strzępach rozmowy wyścisnąć pierwiastek nowej idealistycznej postawy Niemiec, doszukać się chociażby tylko lekkiego śladu mitu. Trudno mi to było. Może dlatego, że mimo znanej wszystkim sieci propagandowej, nowy światopogląd do tych „wschodnich kresów” Rzeszy jeszcze nie dotarł.

„Żydzi, dorożki, klepskie piwo”

Niezmiernie zaciekawiło mnie pytanie, jaki jest stosunek tych ludzi do oficjalnego stosunku Rzeszy do Polski i Polaków. Czy się pokrywa, czy nie. Ponieważ kilku świeżo wróciło z Warszawy z meczu piłkarskiego polsko - niemieckiego, łatwo mi było zahaaczyć o tę strunę.

— Jakże się wam podobala nasza stolica? — pytam.

— Juden, droschken, kein gutes Bier! — pada krótka odpowiedź jednego z nich. („Żydzi, dorożki, kiepskie piwo”).

Inni podnoszą zarzuty urbanistyczne, kończąc na wytknięciu zbyt wielkiej masy proletariatu. Wśród tych niechętnych odzywa się nagle poważny człek i stwierdza, że trzeba to uwzględnić, iż Warszawa się dopiero buduje, a to co zrobiono, jest poważnym krokiem naprzód. Był to zaawansowany członek partii i wśród tych „cywilów” reprezentował raczej niemiecką rację stanu, niż osobiste przekonanie. Oni raczej skłaniali się do stosunku z niedawnej przeszłości.

Widocznie w tej dziedzinie poglądy z góry jeszcze, mimo propagandy, nie zdołały tutaj dotrzeć.

F. P.

Przygotowania czerwonego rządu w Madrycie

Jeden z milicjantów do drugiego: — patrz, siedzą nad planem obrony Madrytu!

— Głupstwo! To rozkład kabin najbliższego parowca sowieckiego, który odchodzi do Rosji.

Znaczna podwyżka dla dygnitarzy

Obniżka dla mas urzędniczych

Memoriał 41 związków urzędniczych

Centralna komisja porozumiewawcza pracowników państwowych i samorządowych uchwaliła treść memoriału w sprawie położenia materialnego pracowników państwowych. Na wstępie memoriału stwierdza, że „reforma systemu uposażeń pracowników pań-

stwowch dokonana w 1934 r. nie wytrzymała próby życia”. Zamiast bowiem przywrócić normalne warunki ruchu służbowego i otworzyć drogę do służby państwowej dla młodych sił, „nastąpiło znaczne, nieraz 100 proc. podwyższenie uposażeń dygnitarzy, zajmujących wyższe stanowiska, kosztem obniżek olbrzymiej części grup niższych i średnich, kosztem pozbawienia ich na przyszłość dodatku na utrzymanie rodziny i za usługę lat”.

Po tego rodzaju ocenę dokonanej przez Rząd reformy uposażeń, Centralna Komisja Porozumiewawcza zapowiada przedstawienie w niedługim czasie p. Prezesowi Rady Ministrów, projektu nowych przepisów uposażeń, opracowanego przez koła pracownicze. Zanim to nastąpi, pracownicy państwowi przedstawiają swe najpilniejsze postulaty:

1) Uchylenie podatku specjalnego od niższych i średnich wynagrodzeń, zgodnie z zapowiedzią Rządu.

2) Cofnięcie obniżek w grani-

cach 7 proc., które dotknęły pracowników w wyniku przeszeregowania z r. 1934.

3) Uruchomienie stałych awansów.

4) Przywrócenie zwrotu opłat szkolnych za dzieci pracowników państwowych.

Memoriał ten, reprezentujący stanowisko 41 związków, jeszcze w bieżącym tygodniu ma być doręczony p. Premierowi.

Dodać należy, że wszystkie 41 związków są pod wyraźnymi wpływami albo „sanacji”, albo „frontu ludowego”. Jedynym niemal terenem ich działania są memoriały i papierowe rezolucje, których wprowadzenie w życie pozostawia się w reguły losowi lub... t. zw. czynnikom miarodajnym.

Treść ich jednak jest dość charakterystyczna dla oceny nastrojów w kołach urzędniczych. Stanowi ona minimum tego, co należy wypowiedzieć, aby ostatecznie nie skompromitować się w oczach nawet najprawomyślniejszych.

Nowy typ lekkiego tanku w armii angielskiej, mający spełniać podczas wojny zadania zbliżone do zadań kawalerii.

To jest tak -

Sprawa Katalonii

Według wszelkiego prawdopodobieństwa, upadek Madrytu i zwycięstwo narodowej Hiszpanii nie rozstrzygnie jeszcze o upadku komunizmu. Na półwyspie iberyjskim jest jeszcze jeden naród i ten chce iść za wzorem Kremla.

Wzór to bardzo smutny i niepołączający, ale nacjonalizm kataloński znalazł się w tak ślepej uliczce, że dziś tą drogą iść musi. Jeszcze za czasów królewskich walkę narodową zidentyfikowano z rewolucyjną, tak jak to u nas robiła swego czasu P. P. S. Była to jakby tragiczna konieczność, skoro Hiszpania prawdziwa, narodowa stale odmawiała Katalonii chociażby wąskiej nawet autonomii.

Trzeba sobie bowiem jasno zdać sprawę, że w Katalonii nie mamy do czynienia z żadnym sztucznym separatyzmem, ale z dążeniami prawdziwego narodu o świetnej i długiej historii, o własnej odrębnej kulturze i o wielkich zdolnościach. Z tą i dramat sytuacji, każący żywo myśleć, o tym, co dwieście lat temu działo się na półwyspie, gdy dążący stale do swej odrębności Katalończycy bronili z uporem w Barcelonie Habsburga, gdy cała Hiszpania królem swoim uznała Burbona.

Nieszczęsny ten naród uległ wiedy, a i dziś chyba losy się powtórzą. I choć normalnie sympatyzowalibyśmy z Katalonią, to jednak ewentualny upadek czerwonej Barcelony uznać by trzeba za wielki sukces naszej cywilizacji.

Kolce bez cóż

Ka alerowie

Naszemu wysłannikowi powiodło się dotrzeć do domowego zacisza słynnego francuskiego aktora filmowego, Maurice'a Chevalier. Mistrz piosenek bulwarowej przyjął go nad wyraz uprzejmie. Był widocznie w dobrym nastroju.

Po krótkiej rozmowie na temat ostatnich triumfów mistrza nasz wysłannik zadał mu pytanie:

— Czy mógłbym coś usłyszeć o pierwszych początkach kariery mistrza? To dla naszych czytelników najciekawsze.

Mistrz otoczył się kłębami dymu i poprzez mglistą zastonę ukazał swój przemity uśmiech.

— Ależ najchętniej. Od dziecka czułem pociąg do sceny i filmu, tak samo, jak mój starszy brat, Ludwik. Tylko, widzi pan, ja miałem raczej pociąg do lekkiej Muzy, a Ludwik miał zacięcie dramatyczne.

— To zapewne rodzinne zdolności?

Mistrz uśmiechnął się po-blażliwie.

— Wcale nie. Nasz ojciec, Bernard Ritter, mieszkał w Wiedniu i był urzędnikiem bankowym. Pan rozumie, że dla Paryżan nie mogłem bulwarowych piosenek śpiewać jako Ritter.

— Zapewne. Rozumiem. A brat mistrza został w Wiedniu?

Maurice Chevalier zaprzeczył żywym ruchem głowy.

— O nie! On razem ze mną przyjechał do Paryża. Ale trafiło mu się nieszczęście. Zakochał się w hiszpańskiej tancerce z kastanietami. On całkiem zawiariował na tę miłość. Pewnej nocy rzucił tak ładnie zapowiadającą się karierę i zniknął bez pożegnania. Domyśliłem się tylko, że pogonił za tą dziewczyną do Hiszpanii. Od tej pory przez wiele lat o nim nie słyszałem.

— To rzeczywiście smutne — wtrącił nasz wysłannik ze współczuciem.

— Ale, panie! To wcale nie jest tak źle. Ślepa Fortuna podsunęła jemu tę dziewczynę. Jemu się teraz doskonale powodzi. Nie zmarnował swoich zdolności.

— Zrobił majątek?

— On jest teraz w Madrycie.

— To chyba nie jest szczęście — przerwał nasz wysłannik.

Maurice uśmiechnął się z wyższością.

— On jest tam teraz premierem. To pan nie wie? On się nazywa Caballero, Luigi Caballero. On gra naprawdę wielką rolę.

PAŹDZIERNIK

29

CZWARTEK

Dziś św. Narcyza
Jutro św. Edmunda

WIELKI: Dziś „Dzwony z Kornewilu”

NARODOWY: Po raz drugi arcydzieło Moliera „Skapiec” z Solskim w arcyrolu tytułowej

NOWY: Dziś błyskotliwa i dowcipna komedia „Dowód osobisty” Pawlikowskiej - Jasnorskiej

LETNI: Dziś powtórzenie premiery doskonałej angielskiej komedii „Złoty wieniec” Stokesa w reż. Janusza Warnekiego. W roli głównej Stanisława Wysocka. Element komizny reprezentują: Zabczyńska, Wierzyńska, Popielska, Borowy, Daczynski i in.

POLSKI: Codziennie świetne Dickensowskie widowisko „Klub Pickwicka” w inscenizacji A. Węgliki z Zelwerowiczem w roli tyt.

MAŁY: Co wieczór świeża wystawiona komedia angielska „Wielka pień” Reż. Ziemińskiego, dekoracje Węgierkiewicz, wykonanie aktorskie: Romanowa, Piaskowska Ziemińska, Grolicki i Krecmar.

KAMERALNY: Codziennie „Matuś” grana już ostatnie dni. Wkrótce premiera słodkiej sztuki „Wroble gniazdo” w reż. Adwentowicza (gł. rola).

ATENEUM: Codziennie o g. 8 w „Szkoła żon” Moliera z Jaraczem. Muzyka Romana Palestra.

CYRULIK WARSZAWSKI: „Kawaleria Alfa - Omega”

MALICKI: Codziennie „Profesja Pani Warren” z Malicką

OPERETKA PRZY UL. KAROWEJ: Codziennie operetka „Wesoła Wdówka”

K I N A

KINA POLECONE

AS: „Tajemnica małej Shirley Temple”

COLOSSEUM (male): „Parada rezerwistów”

CORSO: „Pod pałacem niebem Argentyny” i rewia.

FILHARMONIA: „Wiedeń, miasto moich marzeń”

HOLLYWOOD: „Ostatni Akord” i „Halo, to ja”

ITALIA: „Czarny Anioł”

KINO PAR-SGO ANDRZEJA: „Beniamin” i „Wyspa skarbow”

KOMETA: „Noce motyle”

LOS: „Ewa”

MARS: „Promenada miłości”

Bunt zwierząt

MIĘSKIE: „Magnolia”

PETIT TRIANON: „Miłosne niespodzianki” i „Wesołe szaleństwo”

ROMA: „Toni z Wiednia”

KINO SOKÓŁ: „Książka Woroncow” i dodatki.

ŚWIAT: „Kochany łobuz” i „Na zgłiszczach szczęścia”

K I N A I N N E

ACRON: „Audiencja w Ischl”

„Walczący szaleńcy”

ADRIA: „Maria Stuart”

APOLLO: „Dwa dni w Raju”

AMOR: „Złotowłosy brzdąc”

„Światło w ciemności”

ANTINEA: „Wesoła Wdówka”

„Zew Dzikich”

ATLANTIC: „Anthony Adverse”

BALTYK: „W blasku słońca”

BIS: „Zew krwi” i „Mała męczka”

CAPITOL: „Tredowata”

CASINO: „Skrowonek”

CZARY: „Papus” i dodatki

ELITE: „Panowie w cylindrach”

„Pokój Nr. 309”

EUROPA: „Król kobiet”

FAMA: „Amerykańskie awantury”

FLORIDA: „Manewry miłowe”

„Wielka rewia”

FORUM: „Kapitan Blood”

GDYNIA: „42-ga ulica” i „Rewia”

HELIOS: „Róża”

MAJESTIK: „Dzisiejsze czasy”

METRO: „Dawid Copperfield”

rewia.

MASKA: „Gabinet figur woskowych” i „Niebezpieczny kochanek”

MEWA: „Anna Karenina” i „Złotowłosy brzdąc”

MINERWA: „Księżniczka Czardaś”

MUCHA: 1) „Droga bez powrotu”

2) „Przygody pechowca”

NOWA TOMBOLA: „Biała para” i „Czerwony Sultán”

OKO PRASKIE: „Roberta i Cucaracz”

PAŃ: „Bolek i Lolek”

POPULARNY: „Potępieniec” i rewia.

PRAGA: „Śmiertelny skok” i rewia.

RAJA: „Dla Ciebie śpiewam” i „Wszystko zart”

RIALTO: „Pan z Milionami”

RENON: „Złoty kochanek” i „Niebezpieczny flirt”

RENA: „Czarne 1026”

ROXY: „Bohaterowie Sybiru”

dodatki.

SKINKS: „Judeł gra na skrzypcach”

SORENTO: „Roześmiane oczy”

STYLOWY: „Panna Lili”

STUDIO: „Meyerling”

ŚWIATOWID: „Noc w operze”

B-la Marx.

TON: „Tajemnica panny Brinx”

UCIECHA: „Sztandar”

UNIA: „Potępieniec” i rewia.

VARIETE: „Czerwony wóz”

„Kochaj tylko mnie”

Walka z żebractwem w Zaduszkach

Zwiększenie ruchu tramwajowego na liniach dochodzących do cmentarzy

W Komisariacie Rządu odbyła się konferencja w sprawie akcji przeciwżebractwa w okresie WW. Świętych. Akcja tego rodzaju prowadzona jest na terenie stolicy już od kilku lat i to z dość dużym powodzeniem.

W tym roku zatrzymani żebracy będą kierowani do kąpieliska miejskiego przy ul. Spokojnej 15, gdzie będą wykapani, a odzież ich zdezynfekowana; następnie będą oni zatrzymani w izolacji przez dwa dni świąt, a więc przez niedzielę i poniedziałek.

Należy spodziewać się, że akcja ta znajdzie pełne zrozumienie ze strony społeczeństwa, które tradycyjną jałmużnę, daną żebrakom w dzień Zaduszny zwłaszcza, skierują na akcję przeciwżebractwa.

Po za tym dyrekcja tramwajów postanowiła w dniu Wszystkich Świętych i w dniu Zaduszny powiększyć liczbę wozów kursujących na liniach dochodzących do cmentarzy, a także, z powodu dużej frekwencji publiczności, uruchomić dodatkowe połączenia.

Ruch w tych dniach unormowany będzie następująco:

Ruch w stronę Powązek: oprócz normalnie kursujących wozów linii „1” do Elbląskiej i „2” do IV bramy cmentarza, zostaną tu skierowane w godzinach od 9 do 19 wozów linii „3” do IV bramy cmentarza, „19” do ul. Elbląskiej; poza tym będzie uruchomiona specjalna linia „Extra” z Pl. Narutowicza (drogą linii „25” i przez Pl. Teatralny) do IV bramy cmentarza. Oprócz tego na linii „Z” dochodzącej do cmentarza będą kursowały wozы silnikowe z przyczepkami.

Ruch w stronę Bródna: oprócz normalnie kursujących wozów na liniach na ul. Odrowąża: „12” i „21” oraz na ul. Św. Wincentego „6”, zostaną uruchomione specjalne linie: z Pl. Teatralnego i Pl. Krasińskich na ul. Odrowąża i Św. Wincentego, oraz z Dworca Wschodniego na ul. Św. Wincentego. Wozы linii „21” będą w dniu 1. XI. r. b. dochodziły do pętli przy ul. Odrowąża, a pasażerowie dający w tym dniu na Pelcowiznę będą mogli przesiadać się bez dopłaty na specjalne wozы kursujące od pętli przy ul. Odrowąża do Pelcowizny. W dniu Zaduszny wozы linii „21” będą kursować normalnie, linia z dworca Wschodniego nie będzie uruchomiona, a ruch na liniach specjalnych z Pl. Teatralnego i Pl. Krasińskich będzie rozpoczęty w miarę potrzeby — około godz. 13-iej.

Ruch w kierunku Woli: oprócz normalnej linii „21” będzie przedłużona do cmentarza Wolskiego w dniu WW. Świętych linia „11”. Wobec tego ruch tramwajowy na ul. Bema będzie w dniu 1. XI. r. b. w godz. od 11 do 19 zamknięty. W dniu Zaduszny trasa linii „11” będzie normalna.

Ze względu na przeciążenie mostu Kierbedzia i ewentualne związane z tym opóźnienia ruchu w dniu WW. Świętych, wozы linii „23” będą dochodziły z Gocławka tylko do dworca

MĄDRE POSUNIĘCIE — TO KUPNO PARCELI

Sprzedajemy na dogodnych warunkach kredytowych i za gotówkę tanie parcele w willowej, zdrowej, suchej, lesistej i ogrodowej dzielnicy Wielkiej Warszawy. Niezawodna i bliska przyszłość. Stawy wzrost wartości. 30 pociągów z Dworca Głównego. Kolejka. Tramwaje (jeszcze w bieżącym roku do Służewca). Autobus w niedzielę i święta z Gocławka do Wawra! Akty hipoteczne natychmiast.

WAWER — ANIN — SŁUŻEW — SŁUŻEWIEC — ADAMÓW — ZALESIE

ZARZĄD GŁÓWNY DÓBR WILLANOWSKICH W WARSZAWIE

Marszałkowska 94 m. 18, tel. 8-44-66, godz. 9—15 i 17.30 — 19.

Sąd potępił skandaliczną działalność kierowników giełdy mięsnej

W wyniku głośnej rozprawy red. Stanisława Prus - Wiśniewskiego, oskarżonego przez dyrektora giełdy mięsnej, spotykającego się od dłuższego czasu z nie zawsze skutecznymi, niestety, zarzutami zarówno ze sfer producentów, jak i najszerzych rzesz konsumentów.

Przypuszczamy, że władze nadzorze wyciągną w wyniku tej sprawy odpowiednie wnioski.

IZBA PRZEM.-HANDLOWA W WARSZAWIE

Przeciw żydowskiej sobocie

Komisariat Rządu na m. st. Warszawę, chcąc ustalić jednolite godziny zamykania sklepów w soboty i dni przedświąteczne, zwrócił się do Izby przemysłowo-handlowej w Warszawie z prośbą o opinię w tej sprawie.

Po wszechstronnym rozpatrzeniu tego zagadnienia i po porozumieniu się z organizacjami ku-

Aresztowania i rewizje wśród elementów wywrotowych

Działalność komunistów na terenie stolicy, mimo niedawnych, bardzo licznych aresztowań i rewizji, bynajmniej nie ustała. Ostatnio nawet zauważono wzmożenie tej działalności. Było to powodem, że wczoraj policja polityczna w asyście policji mundurowej dokonała dalszych licznych rewizji w mieszkaniach wybitniejszych komunistów.

W wyniku tych rewizji aresztowano około 100 wywrotowców, wśród których znajdowało się wiele poszukiwanych przez sądy. Po za tym znaleziono obfity materiał obciążający.

Szczegółowo aresztowań, ze względu na toczące się śledztwo, trzymane są w tajemnicy.

Skarga na nieboszczyka który ożył po spłaceniu wierzycieli

Zyd, M. Goldszajn, mając około 100.000 zł. za pobrane towary, zwołał swoich wierzycieli i leżąc w łóżku oświadczył, że wobec zbliżającej się śmierci (!?) pragnie uregulować swoje zobowiązania, proponując regulację na 40 proc.

Wierzyciele zgodzili się na tę propozycję, a gdy następnego dnia zgłosili się po pieniądze, żona Goldszajna oświadczyła, że mąż jej umarł w nocy, a ona posiada tylko 20.000 zł., które może wypłacić w zamian za posiadane przez wierzycieli weksle. Dostawcy przyjęli i tę propozycję, zwracając weksle.

Następnego dnia nieboszczyk „ożył” i ukazał się na mieście, dokonywując wielu zakupów towaru za gotówkę.

Wierzyciele, spotykając „zmarłego” początkowo byli przerażeni, rychło jednak otrząsnęli się z wrażenia i złożyli skargę na „nieboszczyka” do prokuratora.

Z miasta

Maria I. 72, emerytka; Bogucki Stanisław I. 38, brukarz; Daszewska Joanna I. 77; Dębicka Stanisława I. 55; Duch Stefan I. 24, subiekt; Fredro Ignacy I. 76, emeryt; Góra Grzegorz I. 69, robotnik; Górska Barbara I. 5; Gadalski Jan I. 2; Grunwald I. 80; Grochalski Jan I. 43, czeladnik; Jakubowska Elżbieta I. 87; Jarzyński Tadeusz I. 27, robotnik; Karolkowski Antoni I. 69, ślusarz; Kupis Marian I. 16; Książek Walery I. 61, emeryt; Kaczynski Czesław I. 49, robotnik; Kaziuk Jan I. 22, wyrobnik; Lewoska Felcja I. 80; Olma Marianna I. 55, robotnica; Oldziej Anna I. 75; Pietrzak Ignacy I. 63, stolarz; Pietrzak Jan I. 66, stolarz; Rzeżkiewicz Stanisław I. 54, robotnik; Rutkowski Józef I. 3; Slip Maria I. 50; Stępień Franciszek I. 53, murarz.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1916

Dziś w wydziale wojskowym (Floriańska 10) winni się zgłosić wszyscy urodzeni w 1916 r. mężczyźni, zamieszkali na terenie VIII komendatu, a których nazwiska rozpoczynają się od liter: S, S, T, U, V, W, Z, Z, Z.

ODCZYT RED. BRAUNA

Dziś w lokalu redakcji „Zet” (Wierzbowa 8, 4 p.) red. Jerzy Braun wygłosi ciekawy odczyt p. t. „Wroński kontra Marks”. Wstęp bezpłatny.

ANTYLOPY W ZOO

Warszawskiemu Zoo przybył przedstawiciel największego gatunku antylopy afrykańskich, noszący nazwę „eland”.

ROZBUDOWANIE RATUSZA

Budowa 6-piętrowej oficyny na terenie ratusza od strony ul. Daniłowiczowskiej jest już na wykończeniu. Niebawem nowy gmach zostanie oddany do użytku.

TRAMWAJ NA WOLSKIEJ

Roboty przy rozbudowie torów tramwajowych na ul. Wolskiej są na ukończeniu. Ostatnio przełączono i oddano do użytku nowy odcinek toru od ul. Elekcyjnej do Redutowej, długość 600 m.

ZMARLI W WARSZAWIE

Boniecka Antonina I. 74; Bodakowski Aleksander I. 55, ślusarz; Bretsch

ŚWIATŁOCIENIE STOLICY

Zginął pociąg

Koleje polskie uważane były kiedyś za wzór punktualności. Z rozmysłem piszemy „kiedyś”, gdyż dzisiaj i to coś wręcz innego. Redakcja nasza otrzymuje ciągle listy zwłaszcza z okolic podwarszawskich o stałym opóźnianiu się w czasie nadejścia i przy odejściu pociągów. Co jest powodem złego funkcjonowania polskich kolei — nie wiemy. Jedno jest tylko pewne, że ruch nasz coraz bardziej szwankuje.

Naprzeklad przed kilkoma dniami, na linii otwockiej pociąg się rozerwał. Lokomotywa z kilkoma wagonami pojechała dalej, kilka wagonów zostało w szczerym polu, a pasażerowie zmuszeni byli „ganiać na piechotę”. Teraz znów wydarzyła się rzecz bardziej jawnie niezwykła: oto po prostu zginął pociąg. W godzinach rannych liczne rzesze urzędników i młodzież śpiesząca do szkoły czekała po różnych Zielonkach i Żąbkach na pociąg, który przychodzi do Warszawy na dworzec Wileński o g. 7.50. Niestety, pociąg wogóle nie nadszedł i czekający musieli odejść dopiero następnym, oczywiście mocno przeladowanym.

Stanowczo powinno się bardziej zwracać uwagę na punktualne funkcjonowanie pociągów, aby podróżni nie musieli niepotrzebnie tracić czasu i nerwy.

Qui pro quo w państwie hiszpańskim

W związku z obecną wojną domową w Hiszpanii, sytuacja hiszpańskich placówek dyplomatycznych jest częstokroć mocno dwuznaczna.

Jak wiadomo, hiszpańskie państwo w Warszawie pierwsze odmówiło posłuszeństwa rządowi madryckiemu i oddało się do dyspozycji rządu narodowego w Burgos. Niebawem poseł hiszpański w Warszawie p. Serat y Bonastere mianowany został ministrem spraw zagranicznych rządu gen. Franco. Nowy minister przed wyjazdem z Polski powołał na placówkę warszawską swego syna, dotychczasowego posła w Budapeszcie. Młody dyplomata przybył natych-

Tak

wpierw dreszcze, potem gorączka niewiedomo skąd się wzięła.

Wes

ASPIRIN

Produkt zaufania

Preparat wyrobiony w kraju.

LAMPKI NAGROBKOWE

MARKI „POŁO” ZAWSZE NAJLEPIEJ WYWIĄZĄC SIĘ BEZWARTKOŚCIOWO NAŁADOWNICTWU

POLO

„Dzwony z Kornewilu”

Opera komiczna R. Planquette w Teatrze Wielkim

Niestety, było to najzupełniej poronione przedsięwzięcie. Jeżeli już dyrekcja opery zależała koniecznie na wystawieniu takiej „przedwojennej” szmery (o czym by dużo można było dyktować), to należało tego rodzaju widowisko ująć inaczej.

Trzeba przede wszystkim zrobić z tego cacko pod względem aktorskim, zagrać tekst koncertowo, lekko i z humorem. Bardzo niewybredna muzyka podać dyskretnie, zupełnie nieagresywnie. Tymczasem pokazano nam na scenie Teatru Wielkiego przyćmiewając operę, moźnolnie zmontoowaną, obciążającą w sytuacji tak groteskowo - absurdalnej, że nie sposób było jej oglądać bez wzruszenia ramion; zbyt już jaskrawo uderzała ich niewiarygodność, razili ich naiwny realizm i niefortunne zestawienia kontrastów tragicomicznych z banalnościami operetkowymi.

Niewątpliwie reżysera E. Chaberskiego przyczyniła się w znacznym stopniu do „położenia” „Dzwonów z Kornewilu” zagranych pod względem aktorskim słabo. Nie wystarczy tutaj nim już więcej poprawne wyreżerowanie sztuki, jak w Teatrze Letnim. Toczyła się akcja jest zbyt żartobliwa, by jej potraktować na serio. Kiedy, na przykład, niezaawansowany przez Gasparda, Grencheux śpiewa z nim duet, siedząc w zbroi rycerskiej, lub Gaspard idzie „odwalać” ducha — ma się ochotę gwizdać za tak nie-

zreżne pomysły inscenizacji.

Jedyną E. Bolko grał dobrze Wojta. Michałowski - Gaspard starał się, jak mógł wywiązać ze swej skomplikowanej roli. Ale trudno wymagać od śpiewaka, żeby był aktorem dramatycznym. J. Popławski (Grencheux) śpiewał miło i z humorem. K. Pelecki (Markiz) był za sztywny. M. Kaup (Zermena) ma bardzo wdzięk głosowy i obiecującą koloraturę. S. Bestani (Dziwanna) — okazała sceniczną temperament. M. Bulat - Mironowicz (Notariusz) miał dobrą rolę popisową.

Jedynym jasnym i artystycznie zadowolającym momentem tego widowiska był „Taniec Groteskowy” (w układzie Leontiewa), zatańczący jednak „diagilewsczyzna”.

Kapelmistrz J. Gilich poskramiał naprzemian chóry i orkiestrę, która, tradycyjnym zwyczajem warszawskim, zgłaszała śpiewaków, kiedy tylko mogła.

Projekt kurtynów J. Umiński — gustowne. Dekoracje J. Wodnyńskiego — na poziomie całości, najlepsze zaś w III akcie.

Polskie opracowanie tekstu Z. Kaweckiego zbyt mało uwzględniło wymagania podkładu muzycznego, z tą śmiesznością dziwił w rodzaju: „pookiojó-óóóóóó”.

Chóry, przygotowane przez Kubikę pod względem rytmu niezawsze były w zgodzie z orkiestrą.

Michał Kondracki

Zaduszkach w rad'o

Programy Polskiego radia utrzymane są w czasie Zaduszek w odpowiednim nastroju i charakterze. Wzruszającym momentem będzie w dniu 1 listopada o godz. 19.45 „Apel poległych”, z przed grobów Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Podczas transmisji przemówienie wygłosi ks. Biskup Polowy Gawlina. W dniu tym nadany będzie o godz. 19.00 drugi akt „Wesela” Wyspiańskiego, tego wielkiego dramatu listopadowego ducha polskiego, prawdziwie nasze Zaduszki poetyckie. Akt III „Wesela” usłyszą radioluchacze dnia 2. 11. również o tej samej godzinie.

W dniu 2. 11. o godz. 16.15 audycja p. t. „Rozmowa ze śmiercią”. Jarko wykonawcą wystąpi: Feliks Nowowiejski, przy organach, oraz słynny Poznański Chór Katedralny pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego. Chór ten odniósł wspaniały sukces w czasie Międzynarodowego Kongresu Śpiewu Kościelnego, który odbywał się niedawno we Frankfurcie n/Menem.

Tegoż dnia o godz. 12.40 pamięci matki Orkana poświęcony zostanie felieton Juliusza Szyńskiego. Zmarła niedawno matka Władysława Orkana, jako prosta góralka, żmudną pracą samouka doszła do dużej kultury umysłowej i stała się pierwszą nauczycielką, najlepszym krytykiem i najwspanialszą przyjaciółką swego syna. O godzinie 20.00 usłyszą radioluchacze audycję strzelecko - żołnierską p. t.: „Żołnierzom poległym cześć”, pióra A. K. Czyżowskiego.

Muzyka w dniu 1 i 2 listopada nosi również charakter poważny, lub religijny, wprowadzając do programów wielkie dzieła mistrzów tej miary jak Bach, Wagner, Haendel, Beethoven, Moniuszko i inni.

Grodzisk pobit rekord roztargnienia

Przy pl. Napoleona na Poczcie Głównej, istnieje oddział przesyłek niedoreczonych, odsyłanych do specjalnej skrytki, gdyż nie zawierają adresu odbiorcy. Listy takie otwiera się w obecności komisji i do każdego listu załącza się odpowiedni protokół.

Przeprowadzone obliczenia w miesiącu październiku wykazują, że wśród wszystkich miast Polski, pod względem roztargnienia, rekord pobit znowu Grodzisk Mazowiecki, gdzie w bież. miesiącu wrzucono do skrzynki aż 50 niezaadresowanych listów.

Dziś odczyt Paul Valéry'ego

Wczoraj przybył do Warszawy znakomity poeta francuski Paul Valéry, członek akademii francuskiej.

Dziś o godz. 13.30 poeta będzie podejmowany śniadaniem przez Polską Akademię Literatury, zaś o godz. 16-iej wygłosi w P. A. L. pierwszy swój odczyt n. t. „Le classique vu par un moderne”.

Goering o planie czteroletnim

Niemcy będą miały kolonie

Zagadnienie bezrobocia rozwiązane bez reszty

BERLIN, 28. 10. Oczekiwane w wielkim napięciu pierwsze wystąpienie premiera Goeringa, jako naczelnego wykonawcy planu 4-letniego, pomijając niektóre bardzo mocne akcenty, nie przyniosło rewelacji w sensie sformułowania nowych określonych zadań. Goering przemawiał we śróde podczas zebrania partyjnego w sali berlińskiego Sport-Palassu.

Mowa jego była mocnym wezwaniem do wyjątkowej pracy, nakazanej planem norymberskim. Często z ust premiera padały bardzo gwałtowne słowa pod adresem państw zwyciężczych, którym mowa przypisywał winę za ciężką sytuację gospodarczą, w jakiej znalazły się Niemcy po wojnie, a z której ratować ją musiał dopiero narodowy socjalizm. Mowa, wygłoszona z wielką energią i przekonaniem, przerywana była kilkakrotnie burzliwymi oklaskami.

Plan 4-letni określił Goering jako „zabezpieczenie honoru i życia niemieckiego”. Musimy wzmocnić i rozbudować siły gospodarcze Niemiec.

Premier wziął za punkt wyjścia swoich wywodów sytuację dzisiejszą, wspominając, iż w ciągu pierwszych 4 lat naród niemiecki zdobył wolność na zewnątrz, przywracając pełną suwerenność armii niemieckiej.

Przechodząc do poszczególnych problemów, objętych planem 4-letnim, premier Goering podkreśla, iż zagadnienie bezrobocia Niemcy narodowo - socjalistycznie „rozwiązali prawie bez reszty”. Pozostały dziś jeszcze milion bezrobotnych składający się z robotników sezonowych, lub też osób niezdatnych do pracy.

Dalej premier zaznacza, iż Niemcy muszą kroczyć dalej o własnych siłach.

Zarzucając nam — mówił Goering — że chcemy mieć również surowce, że domagamy się należny nam części bogactw światowych. Tak jest, chcemy tego udziału i będziemy go mieli. Świat powinien być wdzięczny, że usiłujemy zdobyć drogą pokojową to, czego nam odmawiają. Nie posiadamy żadnych kolonii. Ukradziono je nam, po nieszczej wojnie.

Nawiązując do sytuacji aprowizacyjnej, premier Goering oświadczył, iż nie będzie można żywić narodu niemieckiego wyłącznie z własnej gleby, Niemcy są bowiem przeludnione.

Premier mówił dalej o najważniejszych brakach aprowizacyjnych

nych w dziedzinie mięsa i tłuszczów. Co do tłuszczów Niemcy są najbardziej zależne od zagranicy i w tym względzie będą musiały najbardziej się ograniczyć.

W myśl proklamacji Fuehrera, dbać będą — mówił dalej Go-

ring — przede wszystkim o warstwy niezamożne i ciężko pracujące.

Przemówienie swe gen. Goering zakończył wezwaniem narodu do pełnego zaufania we własne siły i do przewodców.

Czternaście lat faszizmu Rozwój potęgi włoskiej pod rządami czarnych koszul

RZYM, 28.10. Dzisiejszy obchód 14-ej rocznicy marszu na Rzym, minął pod znakiem hołdu dla Mussoliniego.

W Rzymie od samego rana rozlegały się strzały armatnie a ludność gromadnie spieszyła na plac wenecki, aby wziąć udział w głównych uroczystościach.

Po odsłonięciu tablicy w centralnej siedzibie partii ku czci fašystów poległych w wojnie abisyńskiej, Mussolini dokonał inauguracji robót publicznych. Następnie pojechał na plac Wenecki, gdzie zgromadzone były nieprzeliczone tłumy publiczności. Tu odbyła się ceremonia rozdania orderów wojskowych za ostatnią wojnę abisyńską. Ordery dla poległych studentów wręczył Mussolini rodzinom. Następnie Mussolini doręczył odznaki zwycięzcom uniwersyteckich zawodów kulturalnych i sportowych za rok 14-ty.

Przemawiając do tłumu, Mussolini wspominał na wstępie o znaczeniu tablicy wmurowanej dziś rano w siedzibie partii, celem uczczenia poległych fašystów oraz stwierdził, że równocześnie inauguracja wielkich robót publicznych w całym kraju świadczyć będzie potęgą i o zdolnościach twórczych narodu włoskiego ery fašystowskiej. Szczęśliwy i pomysłny był rok 14, mówił Mussolini.

UBIORY MĘSKIE DAMSKIE

gotowe i na zamówienie

BIELSKIE MATERIAŁY UBRANIOWE

J. SYTA telefon 7-27-30

MARSZAŁKOWSKA 60, I piętro

Ministerstwo W. R. i O. P. W sprawie zaistniałych

Ministerstwo W. R. i O. P. ogłosiło za pośrednictwem PAT-icz-

W. R. i O. P. na uniwersytetach

nej enuncjacji w sprawie ostatnich zaistniałych na wyższych uczelniach. Enuncjacja mówi m. in. o nieobliczalnych skutkach, jakimi grozi zaistnienie w Szkole Głównej Handlowej.

W związku z oświadczeniem rektorów, które podajemy na innym miejscu, minister stwierdza, że przyjmuje oświadczenie to do wiadomości. Gdyby jednak usiłowania rektorów pozostały bez skutku, młodzież nie będzie mogła liczyć na tolerancję i bierność władz państwowych. Porządek, legalność i uczciwość postępowania muszą być zapewnione i będą utrzymane przy pomocy wszelkich środków, jakimi władze te dysponują.

Węgiel na Wołyniu

LUCK, 28.10. W czasie robót wodociagowych w Kowlu, natrafiono na głębokości 10 mtr. na pokład węgla brunatnego grubości 1 i pół metra. Zarząd miasta podjął działania, mające na celu ustalenie opłacalności i możliwości eksploatacji pokładów węgla.

O ile ów pokład nie okaże się prosto gniazdem burówkę, podobnie jak w Chodzieży, to i tak powyższe żądanie będzie miało conajwyżej lokalne znaczenie.

Rektor Miklaszewski nie ustępuje

Jak się dowiaduje Agencja „Iskra” z Min. W. R. i O. P., wiadomość o rezygnacji prof. Bolesława Miklaszewskiego ze stanowiska rektora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, nie odpowiada prawdzie.

25.000 straconych w Barcelonie

Powstańcy okrażyli Madryt

Sowiecki przemysł wojenny pracuje całą parą

SEWILLA, 28. 10. Żelazny pierścień wojsk gen. Mola i gen. Varela zaciera się dokoła Madrytu z matematyczną dokładnością, pozostawiając jedynie wąską szczylinę w kierunku południowo-wschodnim. Przerwanie tego pier-

ścienia przez wojska rządowe, wydaje się rzeczą zupełnie niemożliwą.

W dniu wczorajszym wojska gen. Varela posunęły się znacznie naprzód w kierunku Madrytu między rzekami Guadarama i Jarama na odcinku od wsi Cuba do Terrejon dela Cazalda, zdobywając 10 dział.

Na odcinku Escorial, wojska gen. Mola zepchnęły oddziały rządowe z ich pozycji, zadając im znaczne straty. Wojska rządowe porzuciły w czasie ucieczki 15 karabinów maszynowych, pochodzenia sowieckiego.

Rozpaczliwe wysiłki czerwonych

PARYŻ, 28.10. Specjalny wysłannik agencji Havasa na froncie Eskuriala pozostał przez cały dzień wczoraj u boku dowódcy powstańców płk. Rada, obserwując rozpaczliwe wysiłki pięciotyśięczonego oddziału wojsk rządowych, celem powstrzymania pochodu oddziałów powstańczych w kierunku Madrytu.

Walka o fotel prezydenta St. Zjedn. Roosevelt contra Landon

Rekordowe zainteresowanie wyborami

NOWY JORK, 28.10. Kampania wyborcza osiągnęła punkt szczytu w 1932 r., który co do liczebności wyborców był rekordowy.

Wall Street, która jest zawsze najpewniejszym termometrem politycznym, nastrojona jest apatycznie, nie wierząc w możliwość wyboru swego kandydata, Landon. Zakłady w stosunku 8 do 5 na korzyść Roosevelta osiągnęły dotąd sumę 2.500.000, która nie jest stosunkowo wysoką.

Ford, zwykle głoszący na republikańskich i tym razem oświadczył się za gub. Landonem. W wywiadzie prasowym, oświadcza on, że Roosevelt czyni dziś robotnikom takie same, niemożliwe do spełnienia obietnice, jakie czynił w roku 1932-im sferom przemysłowym.

**Król Rumunii w Pradze
Jednomyślność Małej Ententy
stwierdza oficjalny komunikat**

PRAGA, 28. 10. Król Karol rumuński przybył dziś do Pragi w towarzyszywie następcy tronu, wojewody Michała. Królowi towarzyszy minister spraw zagranicznych Antonescu. Gości witał na dworcu prezydent dr. Benesz.

PRAGA, 28. 10. Wieczorem został wydany komunikat oficjalny, który stwierdza, że w czasie wizyty J. K. M. króla Karola II-go w Pradze omówiono wszystkie zagadnienia polityki zagranicznej obu państw oraz główne problemy polityki Małej Ententy i polityki europejskiej. Stwierdzono pełną zgodność poglądów oraz podkreślono konieczność kontynuowania w porozumieniu ze wszystkimi przyjaciółmi i sojusznikami linii politycznej wyznaczonej na ostatnim zjeździe ministrów spraw zagranicznych Małej Ententy w Bratysławie o ile chodzi o przyszłe rokowania mocarstw zachodnich.

Bezczelność żydowska ukrócona Sjoniści bojkotują obrońców Lwowa

LWÓW, 28.10. Od pewnego czasu na terenie Rady Miejskiej we Lwowie stosowany był bojkot przez radnych Polaków w stosunku do radnych sjonistów. Bojkot polegał na tem, że radni Polacy w chwili, gdy któryś radny sjonista wchodził na trybunę — opuszczali salę.

Litw now zostaje

MOSKWA, 28. 10. W kołach urzędowych zaprzeczają w sposób kategoryczny pogłoskom o zamierzonym jakoby ustąpieniu Litwinowa ze stanowiska ludowego komisarza dla spraw zagranicznych

za miesiąc wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej spacji (na wszystkich stronach po 6 spacji): na 1-ej stronie — 1 zł., 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia po 2 gr. Drobnym po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K). Za terminy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Pradze. Równocześnie podkreślono dobrą wolę trzech państw do współdziałania z krajami protokołu rzymskiego i z Niemcami w kwestii środkowej Europy. Potwierdzono ponownie decyzję trzech państw Małej Ententy uczynioną w Bratysławie, że państwa te pozostaną na boku wszystkich usiłowań mieszania się do wewnętrznych stosunków innych państw i nie wezmą udziału w walkach między wewnętrznymi ustrojami różnych krajów i w ogóle w walkach ideologicznych.

Proces bez precedensów
**Min. Skarbu oskarżony
o wprowadzenie w błąd opinii publicznej**

PARYŻ, 28. 10. Z inicjatywy radnych miejskich miasta Paryża zawiązany został związek obrony

subskrybentów bonów, wyemitowanych przez skarbnicę państwa w lecie r. b. Stowarzyszenie to zaczęło już grupować liczne rzesze subskrybentów i, jak zapowiedziano w dziennikach, zamierza wytoczyć proces sądowy przeciw ministrowi skarbu Vincentowi Auriolowi, żądając od niego odszkodowania za to, że wprowadził w błąd subskrybentów.

Ministrowi zarzuca się, że ogłosił subskrypcję bonów 6- i 12-miesięcznych, prowadząc jednocześnie zmierzające do dewaluacji rokowania międzynarodowe.

**Ś. p.
Bohdan Jarochoński**

POZNAN, 28. 10. Dzisiaj w nocy zmarł w Poznaniu w szpitalu po dłuższej chorobie prezes Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich ś. p. Bohdan Jarochoński, naczelny redaktor „Kurierza Poznańskiego”.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Dr. Wojciech Zaleski.

Druk. Literacka S. z. o. Warszawa, Al. Jerozolimskie 121.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC”, Sp. z ogr. odp.

Znamienny objaw Solidarności młodego pokolenia

Solidarność młodzieży akademickiej podczas wczorajszych wystąpień w Warszawie, była imponująca. Dowodzi tego choćby taki drobny fakt, że wśród tłumnie zebranych studentów na SGGW znajdowały się także dwie młode, niedawno immatrykulewane ak-

Miasta - schroniska podczas przyszłej wojny

Na odbywającej się obecnie w Genewie konferencji Czerwonego Krzyża jest badane zagadnienie stworzenia w razie wojny miast azylowych. Całe miasta będą zamienione w szpitale. Miasta te nie mogą być punktem wyjścia żadnej operacji wojennej i nie mogą być bombardowane przez wroga. Będą w nich lokowani ranni i ludność nie biorąca udziału w wojnie, znajdującą się zaś będą pod kontrolą Czerwonego Krzyża. Wkrótce do wszystkich państw zostanie wysłana ankietą celem ustalenia stanowiska poszczególnych rządów w tej sprawie.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony. 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefon: 691-66, Księgowość i Kasa 220-30. Dział Ogłoszeń i Kantor (prenumerata) — Aleje Jerozolimskie 3a. I piętro, tel. 7-27-33. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa — Konto PKO. nr. 23400

PRZEDSIĄWZIĘCIA: Piotrków Trybunalski, Słowackiego 8, tel. 59, Włocławek, Cyganka 24, tel. 136.

PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń:

za miesiąc wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej spacji (na wszystkich stronach po 6 spacji): na 1-ej stronie — 1 zł., 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia po 2 gr. Drobnym po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K). Za terminy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.